

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/132/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122200756
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5122200756.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Jána Burika, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: t.č. plnoletý A. B. C., nar. XX.XX.XXXX zastúpený zástupcom JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., so sídlom Národná 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 848 654 a C. C. C., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, obaja bytom D. E. F. X, XXX XX G., deti rodičov matky: H. I. J. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. F. X, XXX XX G., zastúpenej zástupcom JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., so sídlom Národná 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 848 654 a otca: C. D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. - K. XXX, XXX XX L., zastúpeného právnu zástupkyňou JUDr. Máriou Padalovou, advokátkou, so sídlom Nám. M. R. Štefánika 1, 010 01 Žilina, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21P/6/2022-607 zo dňa 19. apríla 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 21P/6/2022-607 zo dňa 19. apríla 2024 v napadnutých výrokoch I. a II. o určenom výživnom a nedoplatku na výživnom na t.č. plnoletého A. B.; vo výrokoch III. a IV. o určenom výživnom a nedoplatku na výživnom na maloletého C. C. v spojení so závislými výrokmi VI. o zmene rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 37P/475/2011-106 zo 31.05.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10Cop/31/2012-156 z 27.09.2012 v časti úpravy výživného na maloleté deti a VII. o trovách prvoinštančného konania, p o t v r d z u j e .

Odvolanie otca zo dňa 29.05.2024 proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 21P/6/2022-607 zo dňa 19. apríla 2024 vo výroku V., ktorým bol vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného zamietnutý, o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu t. č. plnoletého A. B. vo výške 540 Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám plnoletého A. B., s účinnosťou od 01.02.2022.

Podľa výroku II. nedoplatok na výživnom na t. č. plnoletého A. B. za obdobie od 01.02.2022 do 30.04.2024 vo výške 11 880 Eur okresný súd povolil otcovi splácať v splátkach vo výške 100 Eur mesačne k rukám plnoletého A. B. spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

Výrokom III. rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého C. C. vo výške 420 Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, s účinnosťou od 01.02.2022.

Podľa výroku IV. nedoplatok na výživnom na maloletého C. C. za obdobie od 01.02.2022 do 30.04.2024 vo výške 8 640 Eur okresný súd povolil otcovi splácať v splátkach vo výške 100 Eur mesačne k rukám matky maloletého spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

Výrokom V. vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného zamietol.

Výrokom VI. bol zmenený rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 37P/475/2011-106 zo 31.05.2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 10Cop/31/2012-156 z 27.09.2012, v časti úpravy výživného na maloleté deti.

Podľa výroku VII. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na návrh matky podaný dňa 28. 01.2022, ktorým sa matka domáhala zvýšenia výživného na maloleté deti a jeho zdôvodnenie a uviedol obsah písomného vyjadrenia otca, ktorý s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil a považoval ho za nehoráznosť z viacerých dôvodov.

3. Okresný súd uviedol, že rodičia sa dňa 07.06.2022 zúčastnili informatívneho stretnutia, kde k dohode o výživnom nedošlo.

4. Okresný súd vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, plnoletého A. B., kolízneho opatrovníka a v spojení listinnými dôkazmi tvoriacimi súdny spis rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti svojho rozsudku za aplikácie § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 3 Zákona o rodine.

5. Okresný súd mal za zistené, že rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 37P/475/2011 -106 zo dňa 31.05.2012 bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. (ďalej aj „A.“) a maloletého C. C. (ďalej aj „C.“) sumou 100 Eur mesačne na každé dieťa do 20. dňa v mesiaci, ktoré výživné sa poskytuje k rukám matky. Rozsudkom č.k. 37P/475/2011-214 zo dňa 05.08.2013 okresný súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej je otec oprávnený sa s maloletými deťmi stretávať každý víkend v párnom týždni od piatka od 13,00 hod. do nedele do 19,00 hod. a každú stredu v čase od 13,00 hod. do 20,30 hod.. Zároveň bol upravený styk otca s deťmi počas letných, zimných a veľkonočných prázdnin.

6. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni mal okresný súd za zistené, že matka pracuje v spoločnosti VÁŠ PARTNER, s.r.o., kde je zároveň konateľ a spoločník spoločnosti. Jej priemerný čistý mesačný príjem za rok 2022 bol 323,87 Eur, za rok 2022 bol 368,05 Eur, za rok 2023 368,05 Eur.

7. Podľa lustrácie v sociálnej poisťovni otec pracuje od 17.06.2019 u zamestnávateľa DS Smith Turpak Obaly, a.s.. Podľa potvrdenia o príjme jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie 01-12/2021 bol 3.338,51 Eur. Za obdobie od 02/2023 do 01/2024 bol 4.063,20 Eur.

8. Okresný súd poukázal na to, že predmetom konania bola úprava výživného - zvýšenie výživného na maloleté deti, a preto v zmysle ustanovenia § 157 CMP zisťoval a následne vyhodnocoval zmenu pomerov, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie výživného, pričom zmena rozsudku je vždy prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia.

9. Vo všeobecnosti okresný súd uviedol, že pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zisťovania pomerov je potrebné porovnať okolnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s okolnosťami v čase nového rozhodnutia. Predpokladom takejto zmeny je výrazná a trvalá zmena pomerov, či už na strane maloletého dieťaťa alebo na strane povinného rodiča. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa a jednak na strane povinného rodiča. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, fyzickú a duševnú vyspelosť, spôsob a rozsah jeho prípravy na budúce povolanie a ďalšie okolnosti. Na strane povinného rodiča sa prihliada na jeho schopnosti, faktické príjmy, ale i na možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov.

10. Okresný súd poukázal na to, že v priebehu konania A. B. nadobudol plnoletosť. Ak súd v konaní o výživnom maloletého dieťaťa rozhoduje až po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa, je potrebné, aby plnoleté dieťa v konaní uviedlo, či aj na dobu po dosiahnutí plnoletosti nárok na výživné uplatňuje a v akej výške.

Plnoletý A. na pojednávaní pristúpil k návrhu matky, výživné žiadal určiť aj na čas po plnoletosti, pričom navrhol výživné upraviť podľa návrhu z januára 2022 a doplneného návrhu z apríla 2024.

11. Pri posudzovaní návrhu matky na zvýšenie výživného okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že naposledy o vyživovacej povinnosti otca súd rozhodoval v roku 2012. Vzhľadom na uvedené posúdil pomery na strane všetkých účastníkov, t.j. tak na strane povinného otca, matky, ktorá má rovnako vyživovaciu povinnosť, ako aj na strane maloletých detí. Maloleté deti v čase posledného rozhodnutia súdu navštevovali materskú školu. Rodičia a deti žili v byte, ktorý mali rodičia v BSM. Matka pracovala, mala mesačný čistý príjem cca 700-800 Eur netto. Otec bol nezamestnaný, poberal podporu 560 Eur mesačne a výživné na maloleté deti mal určené vo výške 100 Eur mesačne na každé z detí.

12. Okresný súd poukázal na zmenu pomerov u matky, ktorá svoj príjem uviedla zo živnosti, z prenájmu a zamestnania vrátane rodinných prídavkov a daňového bonusu vo výške 992,70 Eur mesačne a príjem zo zisku zo spoločnosti v priemere mesačne okolo 1.000 Eur. Ako svoje výdavky matka uviedla: strava 150 Eur, oblečenie, obuv a hygienu 50 Eur, elektrina a voda 38,75 Eur. Matka spolu s manželom vlastní rodinný dom, v ktorom s deťmi bývajú a pozemok, na ktorom rodinný dom stojí, spolu s ďalším susedným pozemkom.

13. Okresný súd uviedol zmenu pomerov otca, ktorý žije v rodinnom dome vo L., ktorého je vlastníkom. Priemerný čistý mesačný príjem otca v období od januára 2021 do februára 2022 bol cca 3481,14 Eur. Za obdobie od 02/2023 do 01/2024 bol 4.063,20 Eur. Ako svoje výdavky otec uviedol: bývanie - elektrina, voda 121 Eur, strava 200 Eur, hygiena, ošatenie a obuv 70 Eur, hypotéka 687,48 Eur, spotrebný úver 369,73 Eur, poistenie domácnosti 35 Eur, životné poistenie 220,93 Eur, dôchodkové sporenie 200 Eur, mobil a internet a TV 90,53 Eur, lieky, výživové doplnky 60 Eur, šport, voľný čas 85 Eur, údržba domácnosti 50 Eur, výživné na obe maloleté deti 200 Eur. Na pojednávaní svoje výdavky čiastočne upravil: lieky a nutné výživové doplnky vo výške 100 Eur mesačne (pravidelne kolagén, balenie 40 Eur, čo mu vychádza na mesiac, mesiac a pol, krvný tlak 3 -5 Eur, kožný liek Isotretinoin 5 - 10 Eur, ďalej návštevy lekára a očné kvapky 11 - 17 Eur). Pri výdavku vzdelávanie vo výške 30 Eur išlo o nákup odbornej literatúry. Výdavok šport a voľný čas vo výške 300 Eur mesačne, dvakrát do týždňa absolvuje tréning, individuálny hradí 27 Eur, skupinový od 15 - 19 Eur a chodí plávať.

14. Okresný súd poukázal na zmenu pomerov u maloletých detí v tom, že od 09/2021 navštevuje už t.č. plnoletý A. B. Bilingválne gymnázium v Žiline, aktuálne je v III. ročníku. Maloletý C. C. navštevuje rovnako Bilingválne gymnázium v Žiline od 09/2022, aktuálne je v II. ročníku.

15. Podľa okresného súdu nebolo pochyb o tom, že oprávnené potreby už plnoletého A. a aj maloletého C. a s tým súvisiace výdavky od poslednej úpravy výživného narástli v dôsledku vývoja životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine), a to vzhľadom na čas, ktorý uplynul od poslednej úpravy výživného. Zvýšené výdavky súvisia jednoznačne s ich fyzickým vekom, ako aj so zmenou školského zariadenia, kedy za obdobie od posledného rozhodnutia prešli prvým stupňom, ukončili druhý stupeň základnej školy a aktuálne študujú obaja už na strednej škole. Za celé obdobie k zvýšeniu výživného z pôvodne určenej sumy 100 Eur nedošlo. Otec si vyživovaciu povinnosť plní riadne a včas, nad rámec výživného neprispieva, zakúpi synom darčeky k narodeninám, meninám, na Vianoce, príp. pošle darčekovú poukážku. Obaja A. aj C. majú naďalej bežné výdavky spojené s bývaním, stravovaním, oblekaním, pričom je možné konštatovať, že tieto výdavky sú bežnými výdavkami, ktoré nebolo nijako zvláštne potrebné preukazovať, pretože išlo o skutočnosti všeobecne známe (§ 186 ods.1 CSP).

16. Okresný súd poukázal na to, že matka v podaní zo dňa 01.04.2022 ako výdavky (v tom čase) maloletého A. B. uviedla: strava 400 Eur, oblečenie, obuv a školské potreby 200 Eur, hygiena 20 Eur, strava v škole 40 Eur, lieky a vitamíny 50 Eur, vreckové 50 Eur, cestovné 50 Eur, mobil 16,25 Eur, úrazové poistenie 7,90 Eur, mimoškolské aktivity 30 Eur, gitara 30 Eur, box 45 Eur, posilňovňa 27 Eur, psychologička 75 Eur, tábor 41,67 Eur, plazma koleno 26,67 Eur, voľný čas ako športy, výlety 40 Eur, CEPTRA 1,80 Eur, elektrina, voda 38,75 Eur, daň z nehnuteľnosti 10,58 Eur, poistenie domu 2,89 Eur, smeti 2,25 Eur.

Ako výdavky maloletého C. C. uviedla: strava 400 Eur, oblečenie, obuv a školské potreby 200 Eur, hygiena 20 Eur, strava v škole 25 Eur, lieky, vitamíny 50 Eur, vreckové 29 Eur, cestovné 50 Eur, mobil 16,25 Eur, úrazové poistenie 7,90 Eur, klavír 9 Eur, violončelo 9 Eur, vodné pólo 65 Eur, vodné pólo zápasy 30 Eur, volejbal 20 Eur, rybársky lístok a rybárske potreby 50 Eur, tábor 41,67 Eur, voľný čas

ako športy a výlety 40 Eur, CEPTRA 1,80 Eur, elektrina, voda 38,75 Eur, daň z nehnuteľnosti 10,58 Eur, poistenie domu 2,89 Eur, smeti 2,29 Eur.

V doplnenom podaní zo dňa 01.04.2024 matka ako výdavky už t.č. plnoletého A. B. uviedla: strava 400 Eur, oblečenie, obuv a školské potreby 30 Eur, hygiena 40 Eur, strava v škole 60 Eur, lieky, vitamíny 70 Eur, vreckové 59 Eur, cestovné 80 Eur, mobil 16,25 Eur, úrazové poistenie 8,95 Eur, mimoškolské aktivity 50 Eur, psychologička 160 Eur, plazma koleno 26,37 Eur, voľný čas ako športy a výlety 100 Eur, CEPTRA 81,30 Eur, elektrina a voda 34,50 Eur, smeti 3,33 Eur, školské výlety a študijné pobyty 50 Eur, stužková 20 Eur, hudba 200 Eur, dovolenka v lete 150 Eur, dovolenka v zime 54 Eur.

Ako výdavky maloletého C. C. uviedla: strava 400 Eur, oblečenie, obuv a školské potreby 300 Eur, hygiena 40 Eur, strava v škole 60 Eur, lieky, vitamíny 70 Eur, vreckové 50 Eur, cestovné 80 Eur, mobil 16,25 Eur, úrazové poistenie 8,95 Eur, mimoškolské aktivity 50 Eur, violončelo 7,50 Eur, vodné pólo 75 Eur, vodné pólo zápasy 50 Eur, volejbal 20 Eur, rybársky lístok a rybárske potreby 40 Eur, posilňovňa 30 Eur, voľný čas ako športy a výlety 100 Eur, CEPTRA 81,30 Eur, elektrina a voda 35,50 Eur, smeti 3,33 Eur, školské výlety a študijné pobyty 50 Eur, stužková 20 Eur, hudba 100 Eur, dovolenka v lete 150 Eur, dovolenka v zime 54 Eur.

17. Okresný súd za preukázané a odôvodnené výdavky považoval na toho času plnoletého A. B. strava 250 Eur, oblečenie 100 Eur, hygiena 20 Eur, školské potreby a poplatky 30 Eur, stužková 20 Eur, strava v škole 60 Eur, cestovné 40 Eur, zdravotná starostlivosť 26,60 Eur (plazma do kolena), 15 Eur lieky na odporúčanie psychológa(LUCETAM), ďalej lieky a vitamíny maximálne 30 Eur, psychológ 160 Eur, mobil 12 Eur, voľný čas 70 Eur, vreckové 50 Eur, elektrina a voda 34,50 Eur, smeti 3,30 Eur.

Za preukázané a odôvodnené výdavky maloletého C. C. okresný súd považoval strava 250 Eur, oblečenie 100 Eur, hygiena 20 Eur, školské potreby a poplatky 30 Eur, stužková 20 Eur, strava v škole 60 Eur, cestovné 40 Eur, lieky a vitamíny maximálne 30 Eur, mobil 12 Eur, voľný čas 70 Eur, vreckové 50 Eur, krúžky 7,50 Eur violončelo a 75 Eur vodné pólo, bývanie-elektrina a voda 34,50 Eur, smeti 3,30 Eur, výdavok CEPTRA vo výške maximálne 1,80 Eur.

18. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný, pretože súčasná suma výživného je nedostatočná pre pokrytie zvýšených výdavkov plnoletého A. a maloletého C.. Na strane detí došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov, čo súvisí s vyšším vekom, no najmä s nástupom na strednú školu.

Zvýšené výdavky na strane detí súvisia so štúdiom na strednej škole, kde sa platia výdavky ako strava, cestovné, školské pomôcky a potreby, poplatky v škole (ZRŠ, stužková), ďalšie výdavky súvisia s akciami, výletmi v rámci školy. Čo sa týka školských pobytov v zahraničí bol preukázaný len jeden pobyt u A., na základe čoho nebolo možné prijať záver o tom, že rovnaké výdavky sú aj na strane C.. Čo sa týka zdravotnej starostlivosti u plnoletého A. boli preukázané návštevy psychológa, ktoré výdavky okresný súd uznal, rovnako boli preukázané aj výdavky na liečbu kolena. Okresný súd sa nestotožnil s výškou výdavkov na lieky a vitamíny, keďže, ako bolo zistené z vyjadrení matky a plnoletého A., jedná sa len o vitamíny na podporu imunity, pričom išlo o zakupovanie prípravkov od spoločnosti JUST. Podľa okresného súdu v danom prípade sa jedná o zvýšené výdavky, ktoré nie sú opodstatnené, nakoľko nebolo preukázané, že táto rada liečiv, či vitamínových produktov je nevyhnutná z dôvodu, že zabezpečuje lepšie výsledky pri ich požívaní ako iné finančne dostupnejšie produkty. Okresný súd sa nestotožnil ani s výdavkami na cestovné, nakoľko obe deti navštevujú školu v rámci svojho bydliska a majú možnosť využívať MHD, kde náklady sú podstatne nižšie, ako je vozenie osobným automobilom, pričom u A. by malo ísť dokonca o vlastný automobil. Sám však náklady na pohonné hmoty neznáša, tankuje mu matka a z tohto dôvodu by sa mal na týchto výdavkoch podieľať i otec, čo okresný súd považoval za nadštandard vzhľadom na možnosť využívania MHD. Čo sa týka mimoškolských aktivít a trávenia voľného času športami a výletmi okresný súd považoval za primeranú sumu 70 Eur. Vzhľadom na to, že ide o športy, ktorým sa venujú dlhodobo (lyžovanie, bicykel, turistika) nemožno počítať každý rok s novým športovým vybavením a potrebami, zakúpením výstroje, či bicykla. Pokiaľ to tak je, ide opätovne o nadštandard, ktorý nie je nevyhnutný, resp. výmenu výstroje možno riešiť aj zakúpením napr. jazdených lyží a pod.. Viacerým športovým aktivitám sa intenzívne možno venovať, pokiaľ to dovoľujú finančné možnosti. V prípade športových aktivít a aktivít, ktorým sa venuje v rámci voľného času maloletý C., mal okresný súd za preukázané violončelo, vodné pólo a zakúpenie rybárskeho lístka. Čo sa týka výdavkov na hudbu vo výške 200 Eur u A. a 100 Eur u C. nemal tieto výdavky preukázané. Pokiaľ išlo o výdavok na poplatok CEPTRA, uznal ho vo výške 1,80 Eur, nie vo výške 81,30 Eur mesačne, nakoľko z vyjadrenia matky vyplynulo, že zvýšený výdavok súvisí s úhradou poplatku za uskladnenie pupočníkovej krvi doživotne, ktorý bol rozrátaný približne na ročné obdobie, bez ďalších úhrad v nasledovnom období.

Takýto výdavok okresný súd považoval za nedôvodný a nie nevyhnutný, keď matka tvrdila, že doterajšie výživné nepostačuje na úhradu bežných zvýšených výdavkov a zároveň takto umelo navyšuje výdavky na strane detí. Za výdavky, ktoré súvisia s bývaním okresný súd považoval výdavky na energie - elektrina, voda a smeti.

19. Okresný súd ustálil odôvodnené potreby detí na základe návrhu matky, z jej vyjadrenia k výdavkom ako aj z listinných dôkazov, ktoré preukázali niektoré výdavky (nie všetky výdavky čo do druhu aj výšky sa dajú exaktne preukázať - napr. oblečenie, strava), po ich úprave v porovnaní s bežnými výdavkami detí v tom istom veku, známych súdu z rozhodovacej činnosti v iných obdobných prípadoch a z praktických a životných skúseností a zohľadnením nákladov, ktoré musia byť zabezpečované v súvislosti s prirodzeným rastom a vývinom a ktoré sa za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia čiastočne menili.

20. Rovnako okresný súd konštatoval zmenu pomerov u otca aj matky, kedy zmenili sa bytové pomery, s čím súvisí aj zmena výdavkov, ktorých výška sa odvíja od cien energií a samozrejme zmena nastala aj v súvislosti s ich príjmami. Podiel rodiča na výžive či nákladoch dieťaťa, ktorý sa osobne o dieťa nestará, je vyšší ako podiel rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Pritom možno konštatovať, že životná úroveň oboch rodičov sa od posledného rozhodnutia súdu zvýšila, jednak v dôsledku vyššieho príjmu, ale aj nadobudnutia nehnuteľného majetku v ktorom obaja majú zabezpečené vlastné bývanie. Matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb. Osobnú starostlivosť o deti zabezpečuje výlučne matka, otec s deťmi nie je v žiadnom kontakte, a tak výživné je jediný spôsob, ako sa na výchove a zabezpečovaní potrieb detí podieľa. Otec sa nad rámec výživného na výdavkoch detí nepodieľa, pri príležitosti narodením, menín a vianoc deťom pošle darčekovú poukážku na nákup do obchodu, ktorý výber korešponduje so záujmami detí (hudba, športové, rybárske potreby a pod.). Aktuálne príjmové pomery otca mu dovoľujú hradiť súdom určené výživné.

21. Okresný súd ustálil výšku zvýšeného výživného na plnoletého A. na sumu 540 Eur mesačne a na maloletého C. na sumu 420 Eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2022 tak, ako matka uviedla v návrhu.

22. Vo zvyšnej časti, kde návrh na zvýšenie výživného prevyšoval priznané výživné, okresný súd návrh zamietol s poukazom na odôvodnenie k jednotlivým výdavkom na strane detí. V tejto súvislosti poukázal na to, že je zrejmé, že každé z detí rodičov sa vo väčšej či menšej miere venuje športu, hudbe, jazykom a ďalším aktivitám aj v rámci školy, s čím sú spojené zvýšené výdavky a zároveň v týchto aktivitách dosahujú aj výsledky. Poukázal na to, že po rozvode manželstva sa tak deje už len za výraznej podpory so strany matky, kedy otec už na tieto rozhodnutia (akému športu, koľkým, ako intenzívne sa deti venujú) nemá dosah, nedokáže ovplyvniť či usmerniť finančné nároky s tým spojené. Preto okresný súd nepovažoval za správne, aby v dôsledku jednostranného rozhodnutia rodiča by mal byť otec tým povinným rodičom, ktorý by mal v rámci bežného výživného prispievať aj na náklady, ktoré nedokáže ovplyvniť, najmä ak sú to výdavky, ktoré prevyšujú bežné výdavky.

23. Pokiaľ išlo o návrh zo strany otca, aby súd návrh na zvýšenie výživného zamietol z dôvodu, že nemá žiaden kontakt s deťmi, a to dlhodobo, pričom príčinou takéhoto stavu je prístup zo strany matky ako aj postup súdu v konaní o výkon rozhodnutia, okresný súd uvedené nevzhladol ako dôvody pre zamietnutie návrhu, a to s prihliadnutím na okolnosti, ktoré posúdil a vyhodnotil ako dôvodné kritériá pre zvýšenie výživného - na strane oprávneného dieťaťa, skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na vek a zdravotný stav dieťaťa, fyzickú a duševnú vyspelosť, spôsob a rozsah jeho prípravy na budúce povolanie. Výživné pritom nemá slúžiť len na uspokojovanie najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv) ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Ďalej prihliadal na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Na strane povinného rodiča prihliadal na okruh osôb, voči ktorým má vyživovaciu povinnosť, a tiež zohľadnil starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného rodiča prihliadol na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti.

24. Súd prvej inštancie uviedol, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Kritériami určovania rozsahu vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj schopnosti, možnosti, majetkové pomery rodičov.

Zároveň dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Pri určení rozsahu výživného je treba vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, medzi ktoré patria okrem bežných potrieb ako výživa vo vlastnom slova zmysle (šatstvo, bielizeň, obuv, náklady na bývanie), aj ďalšie potreby súvisiace s rozširovaním, prehľbovaním vzdelania dieťaťa, k rozvoju jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie a tiež kultúrne, športové, rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje v súčasnosti život kultúrneho človeka. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej a záujmovej alebo športovej činnosti, príp. ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, teda ide o všeobecne známe skutočnosti, ktoré nie je potrebné osobitne dokazovať. Dokazovať je potrebné len odôvodnené výdavky na výživu dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v tomto veku. Je povinnosťou obidvoch rodičov venovať všetky sily k čo najoptimálnejšiemu zaisteniu výživy a ďalších potrieb svojich detí podľa svojich faktických schopností a možností v súlade s ustanovením § 62 Zákona o rodine. Každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Okresný súd priznal zameškané výživné na plnoletého A. a maloletého C. od 01.02.2022 tak, ako navrhla matka v podanom návrhu. Pri určení nedoplatku na výživnom za obdobie od 01.02. 2022 do 30.04.2024 vychádzal zo skutočnosti, že otec si výživné plnil pravidelne vo výške 100 Eur a určil nedoplatok vo výške 11.880 Eur u plnoletého A. a 8.640 Eur u maloletého C. ako rozdiel medzi plateným výživným a zvýšeným výživným a povolil otcovi splácať dlžné výživné po 100 Eur mesačne spolu s bežným výživným. Ak si otec nebude plniť takto určenú vyživovaciu povinnosť, stratí výhodu splátok dlžného výživného. Okresný súd povolenie splátok odôvodnil úpravou výživného, výškou nedoplatku na zameškanom výživnom a platobnou schopnosťou otca a pomermi oprávnených, ktorých výživa nebude ohrozená, aj keď nebude nedoplatok na výživnom uhradený jednou splátkou.

26. Keďže sa zmenili pomery okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 37P/475/2011 -106 z 31.05.2012 v časti úpravy výživného.

27. O trovách prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

28. Proti tomuto rozsudku, a to všetkým jeho výrokom, v zákonnej lehote podal odvolanie otec toho času plnoletého A. B. a maloletého C. C. z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, nakoľko mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa otca výživné stanovené okresným súdom je neprimerane vysoké, a to aj z dôvodu, že oproti pôvodnej úprave zvýšil výživné u A. B. o 400% a u C. C. o 300%, čo sa nezhoduje s rozhodovacou praxou súdov SR. Jeho príjem nie je dostatočný na to, aby mohol platiť takéto vysoké výživné, a preto žiadal o prehodnotenie rozhodnutia súdu a zníženie určeného výživného. Otec poukázal na to, že jeho príjem oproti poslednej úprave sa síce zvýšil, avšak po rozvoze manželstva zostal doslova na ulici, manželke nechal spoločné auto v hodnote 7 000 Eur a štvorizbový byt spolu s väčšinou hnuťelného majetku, z ktorého jej po predaji a doplatení zostatku hypotéky zostalo minimálne 60 000 Eur, za podmienky, že sa bude môcť stretávať s deťmi, čo nedodržala. Býval v prenajatom byte, podnikaním v gastronómii nedokázal prežiť, bol nútený zabezpečiť si úver, čo spolu predstavuje splátku vo výške 1 057,21 Eur a životné poistenie vo výške 220,93 Eur, ktoré vzhľadom na výšku hypotéky banka vyžadovala. Náklady na bývanie spolu s energiami a poistením sú vo výške 1 424, 14 Eur, pričom rodinný dom je malý, má 97 m² zastavanej plochy a pozemok má výmeru 300 m². Podľa otca okresný súd nedostatočne a nie úplne preskúmal majetkové pomery účastníkov konania. Žiadal o preverenie majetkových pomerov matky, keďže matka disponuje majetkom veľkého rozsahu a on od rozvodu musel začínať od úplnej nuly, vrátane zaistenia vlastného príjmu a domácnosti. Okresný súd opomenul posúdiť dôveryhodnosť, primeranosť a úplnosť predložených dôkazov matky a nedostatočným spôsobom sa vysporiadal s predloženými dôkazmi a odôvodnením otca. Rozhodoval jednostranne na základe verbálne komunikovaných klamstiev, neúplných a nedostatočných dôkazov matky a plnoletého syna. Nebral do úvahy neprimeranosť rozsahu a výšky matkou predložených nákladov na výživu a nevhodne posúdil spolupodieľanie sa detí na životnej úrovni rodičov, keď na jednej strane vychádzal zo zjavne vysoko nadštandardných a prepychových majetkových pomerov matky a na druhej strane nezohľadnil

životnú úroveň otca. Žiadal preskúmať a doplniť dôkazy jednostranných vyjadrení matky a plnoletého syna vo veci styku s deťmi prostredníctvom nezaujatého znaleckého dokazovania znalcom mimo okres, ako aj to, že akákoľvek iniciatíva na riešení styku s deťmi zostala na otcovi a bez opory v ďalších rozhodnutiach súdu, preskúmania príčin a spôsobu likvidácie jeho vzťahu s deťmi. Žiadal vyžiadanie priebežnej súhrnnej a opakovaných správ z psychologických konzultácií plnoletého syna. Podľa otca okresný súd nezobral do úvahy zmenu pomerov na strane matky, ktorá je v súčasnej dobe z titulu BSM spoluvlastníčkou rodinných domov o výmere 161 m² a 176 m² a pozemkov v k. u. I. spolu o výmere 1 290 m², čo podľa trhových cien dosahuje hodnotu minimálne 600 000 Eur, na ktoré nemá žiadnu hypotéku, je výlučnou vlastníčkou bytu, ktorý prenajíma za sumu 150 Eur mesačne, podniká a jej mesačný príjem je vo výške X XXX Eur mesačne. Matka sa vydala a žije v spoločnej domácnosti s manželom teda jej výdavky na domácnosť sú nižšie ako otcove. Životná úroveň matky neporovnateľne vyššia ako otca. Považoval za nepredstaviteľné, aby náklady na stravu dieťaťa pri stravovaní sa v školskej jedálni dosahovali podľa návrhu matky 400 Eur. Aj náklady na stravu na každé dieťa vo výške 310 Eur spolu so stravovaním v školskej jedálni, ktoré okresný súd zohľadnil sú vysoké a nadštandardné. Rovnako okresný súd nežiadal preukázanie nákladov na oblečenie, ktoré matka uviedla vo výške 300 Eur, pričom aj náklady na oblečenie vo výške 100 Eur mesačne, ktoré okresný súd zohľadnil, sú vysoké a neúmerne veku detí naviac, ak športové oblečenie na športy detí je uvedené zvlášť v položke šport. Okresný súd neposúdil a nezvážil primeranosť rozsahu mimoškolských aktivít detí. Podľa otca doprava a dovolenka predstavujú náklady, ktorých výška je voliteľná, a pokiaľ má matka takéto náklady z čoho kryť, sú jej voľbou nie však nákladom. Otec si sám takéto náklady z hľadiska životnej úrovne dovoliť nemôže. Náklady na dopravu osobným motorovým vozidlom považoval za nadštandardné, pretože je bežné, že študenti využívajú mestskú hromadnú dopravu na prepravu do školy a mimoškolských zariadení, na ktorú sú im poskytnuté výhodné zľavy. Matka tento výdavok s otcom nekonzultovala. K zásadnému nepomeru v životnej úrovni matky a otca poukázal na výšku dane z nehnuteľností vo výške 806,54 Eur, ktorú platí matka oproti dani z nehnuteľností otca vo výške 16,50 Eur. Čo sa týka položky hudby, iba táto ilustruje neprimerané náklady detí. Výpočet hudobných nástrojov, ktoré uvádza matka, je rovnako nevyhnutné nakupovať na „primeranej“ úrovni, keď napríklad súprava bicích nástrojov v cene 3 000 Eur je neakceptovateľná z hľadiska rozsahu a výšky. Pokiaľ sa plnoletý A. podľa vyjadrenia matky a vlastných slov podrobuje psychickej terapii u psychologičky, k tomu matka nepredložila výdavkové doklady a otca ani neinformovala o vývoji a výsledkoch terapie. Ďalej podotkol, že po zmarení rozsudku o styku s deťmi matkou nebol dostatočne informovaný o ich zdravotnom stave, ťažkostiach, liečbe, v prípade známych hospitalizácii detí mu bolo zamedzované ich prísť navštíviť. Pri kategórii šport matka uvádza celosezónne permanentky a lyžovanie deti nielen cez víkend, ale aj v týždni, pričom celosezónne permanentky predstavujú vysoký nadštandard zvlášť, ak plnoletý ako v minulosti vážne trpel na poranenia kolien ako uvádzala matka, v súčasnosti niekoľko krát ročne berie plazmové injekcie do kolien, ktoré uvádza ako výdavok, pritom kolená nešetří, pričom otec si môže dovoliť ísť lyžovať tak maximálne 4 - 5 krát popoludní za celú sezónu. Okresný súd nezohľadnil matkou poberané rodinné prídavky vo výške 60 Eur na každé dieťa a daňový bonus vo výške 140 Eur. Podľa otca po zahrnutí výšky podielu matky na výživnom pripadá na každé dieťa čiastka zodpovedajúca priemernej mzde v národnom hospodárstve, prípadne cca trojnásobku čistej minimálnej mzdy. Okresný súd sa nevysporiadal ani s tým, že návrh bol podaný vo februári 2022 kedy boli mal deti o viac ako 2 roky mladšie a ich nevyhnutné náklady boli nižšie. Deti stále navštevujú školu v mieste svojho bydliska, náklady na školu sa oproti poslednej úprave enormne nezvýšili a nie v dôsledku nákladov na dopravu. Podľa otca okresný súd nezobral do úvahy to, že mu dlhodobo zo strany matky boli rodičovské práva upierané a aj napriek snahe domôcť sa práv zákonnou cestou, nedosiahol nič. Otec nemôže byť pre deti len bankomat na peniaze, ale plnohodnotný rodič majúci všetky rodičovské práva. Tvrdenia, že sa nepodieľal na starostlivosti o deti považoval za neodôvodnené, pretože sa na starostlivosti o deti podieľať chcel, ale nemohol. Okresný súd rozsudkom napriek tomu, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami a akceptovaním neúmerne vysokých a nadštandardných výdavkov detí uvrhuje otca do prepadu jeho životnej úrovne, znemožňuje mu napĺňanie jeho základných ľudských fyzických a sociálnych potrieb, čím musí znížiť dramaticky vlastnú životnú úroveň, a to stravu, zdravotné vyšetrenia a liečbu, lieky, oblečenie, obuv, drogéria, samovzdelávanie, kultúru, šport a voľný čas, darčeky pri sviatkoch synov, rodinu a príbuzných, údržbu domácnosti, sporenie na dôchodok a nevyhnutnú rezervu. Zdôraznil, že má nielen povinnosť platiť pravidelne mesačné výživné, ale aj právo s deťmi sa stretávať, tráviť s nimi čas a podieľať sa na ich výchove a ich celkovom vývoji, ktoré práva sú mu dlhodobo zo strany matky upierané. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že výživné bude výrazne znížené s ohľadom na základné ľudské, fyzické, sociálne potreby a životnú úroveň otca.

29. K doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník (č.l. 641 spisu), ktorý súhlasil vo veci starostlivosti o maloletého C. C. a A. B. s rozhodnutím súdu bez nariadenia pojednávania.

30. K doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka prostredníctvom zástupcu (č.l. 613 - 614 spisu). Žiadala napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť a zaviazať otca k náhrade trov odvolacieho konania, nakoľko nie sú dané dôvody na zrušenie, respektíve zmenu rozsudku. Podľa matky súd prvej inštancie postupoval pri vydaní rozsudku plne v súlade so zákonom, vykonal rozsiahle a podrobné dokazovanie, na základe ktorého riadnym spôsobom zistil skutkový stav a vyvodil z neho správne právne závery. Napadnuté rozhodnutie dostatočným, určitým a zrozumiteľným spôsobom dalo odpoveď na všetky relevantné otázky. Na väčšinu tvrdení uvádzaných otcom v odvolaní už okresný súd dal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď v napadnutom rozsudku. Okresný súd dospel k správneému záveru, že vzhľadom na uplynutie dlhého časového obdobia ako aj vzhľadom na zásadu, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov zvýšil vyživovaciu povinnosť otca. Odvolanie otca je plné nepravdivých osočujúcich a s vecou nesúvisiacich tvrdení. Vzťah otca a detí nebol taký, aký by mal byť, čo zaviniel svojím prístupom predovšetkým samotný otec ešte za trvania manželstva. Za nedôvodné považovala osočovanie súdu, že otcovi údajne ubral jeho rodičovské práva pričom, ak mal otec pocit, že súd v určitom konaní nepostupoval tak, ako mal, mal možnosť využiť riadne a mimoriadne opravné prostriedky. Okresný súd v napadnutom rozsudku podrobne uviedol aké nákladové položky považoval za oprávnené a opodstatnené a z akých som vychádzal pri stanovení výživného. Súhlasila s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

31. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 13. 06. 2024, bolo vyjadrenie matky doručené kolíznemu opatrovníkovi a otcovi s možnosťou sa k nemu vyjadriť, ktorú možnosť kolízny opatrovník nevyužil.

32. Otec vo vyjadrení (č.l. 646 spisu) zdôraznil, že výživné bolo stanovené neprímerane vysoko, bez zohľadnenia dopadu na životnú úroveň otca a jej zásadný prepad. Okresný súd vychádzal z jednostrannej argumentácie matky a plnoletého syna A., akceptoval neprímerané či dokonca umelo nadsadené výdavky, ktoré matka nebola schopná úplne preukázať, čím umožnil matke po úplnom rozložení rodičovských vzťahov otca a detí zaisťiť neprímeraný a neodôvodnený pasívny príjem ktorý je ďalším prejavom stigmatizácie otca a jeho nespravodlivého trestania za matkou úplne zmarený styk s deťmi. Konanie matky, ktorá disponuje majetkom značného rozsahu, ktorý nekorešponduje s jej príjmami, naplňa znaky psychického a ekonomického týrania otca. Súd prvej inštancie pri podaniach týkajúcich sa stretávania/nestretávania sa otca s maloletými deťmi ani na apel krajského súdu neumožnil nestranné dokazovanie znalcom mimo okres. Odvolanie považoval za dôvodné.

33. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 26.06.2024, bolo vyjadrenie otca doručené matke prostredníctvom zástupcu a kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou sa k nemu vyjadriť, ktorú možnosť kolízny opatrovník nevyužil.

34. Matka prostredníctvom zástupcu v písomnom podaní (č.l. 648 spisu) k vyjadreniu otca zdôraznila, že výživné bolo stanovené primerane zohľadňujúc možnosti a schopnosti oboch rodičov, ako aj oprávnené výdavky oboch detí. Poukázala na to, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Okresný súd rozhodol na základe rozsiahleho dokazovania, dal dostatočný priestor na vyjadrenie všetkým účastníkom konania. Vyjadrenie otca na adresu matky sú nezmyselné hraničiace s ohováraním. Považovala za neadekvátne obviňovať súd za údajnú likvidáciu rodičovského vzťahu otca a detí. Odvolanie otca považovala za nedôvodné.

35. Postupom, okresného súdu, a to podaním zo dňa 01.07.2024 bolo otcovi a kolíznemu opatrovníkovi na vedomie doručované vyjadrenie matky.

36. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou, a to otcom t.č. plnoletého dieťaťa a maloletého dieťaťa, postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý záujem, posúdil napadnutý rozsudok v zmysle § 65, § 66 CMP a rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II., III., IV. v spojení so závislými výrokmí VI. a VII. potvrdil ako v týchto výrokoch vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods.1, 2 CSP a v časti výroku VI., ktorým vo zvyšnej časti bol návrh na zvýšenie výživného zamietnutý,

bolo odvolanie otca v podaní zo dňa 29.05.2024 odmietnuté podľa ust. § 386 písm. b) CSP, ako podané neoprávnenou osobou. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

37. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané otcom bez nariadenia ústneho pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/132/2024-652 zo dňa 29.07.2024, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 29.07.2024 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku Krajským súdom v Žiline podľa ust. § 219 ods. 1, 3 CSP v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP.

38. Za rešpektovania ust. § 65, § 66 CMP krajský súd uvádza, že základom pre jeho konanie bolo odvolanie podané otcom proti rozsudku okresného súdu v rozsahu výrokov I., II. III., IV., ktorým bola otcovi zvýšená vyživovacia povinnosť voči t.č. plnoletému A. B. a maloletému C. C. a určený nedoplatok na výživnom. Podstatou odvolania otca bola námietka nedostatočne zisteného skutkového stavu, a tým nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec nesúhlasil s určenou vyživovacou povinnosťou, pretože jeho príjem nie je dostatočný na to, aby mohol platiť tak vysoké výživné. Príjem otca sa síce oproti poslednej úprave zvýšil, avšak v dôsledku toho, že po rozvode manželstva manželke nechal byť, auto a väčšinu spoločného hnutelného majetku, bol nútený pre účely zaistenia si vlastnej domácnosti zabezpečiť si úver. Podľa otca, viaceré výdavky oboch detí sú neadekvátne, nadbytočné a nepreukázané, pričom okresný súd nezobral do úvahy zmenu pomerov na strane matky, ktorej životná úroveň je neporovnateľne vyššia ako úroveň otca, z ktorého dôvodu si môže matka dovoliť platiť deťom nadštandardné výdavky. Poukázal na to, že okresný súd nezobral do úvahy ani to, že mu zo strany matky boli dlhodobo upierané rodičovské práva, že došlo k jeho absolútnej izolácii od detí, a to bez dostatočných a nespochybniteľných dôkazov. Akceptovaním neúmerne vysokých a nadštandardných výdavkov detí rozsudok uvrhne otca do prepadu jeho životnej úrovne. Z uvedeného dôvodu žiadal o prehodnotenie a výrazné zníženie určenej vyživovacej povinnosti.

39. Pokiaľ išlo o odvolanie otca a v ňom tvrdené skutočnosti, následné vyjadrenia matky, tak je potrebné uviesť, že na rozhodnutie krajského súdu, ako súdu odvolacieho, v zmysle podaného odvolania nebolo potrebné k uvádzaným skutočnostiam nariadiť pojednávanie, pretože bolo postačujúce, aby bolo odvolacím súdom rozhodnuté na základe celého obsahu spisového materiálu a v ňom doložených listín. Odvolateľ nevzniesol žiaden presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania, nasledujúca po výmene ich písomných podaní po rozhodnutí okresným súdom, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2023 č. 64336/01 vo veci Lino Carlos Varela Assalino proti Portugalsku; rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 218/2009, sp.zn. 3Cdo 51/2011, sp.zn. 3Cdo 186/2012, sp.zn. 7Cdo 56/2011).

40. K odvolacím dôvodom otca t.č. plnoletého A. B. a maloletého C. C. krajský súd na základe nižšie uvedených záverov a zhodnotení uvádza, že ani jeden z nich nebol relevantný, pokiaľ okresný súd pri určení vyživovacej povinnosti otca voči plnoletému A. B. a zameškaného výživného na plnoletého A. B., určenej vyživovacej povinnosti otca voči maloletému C. C. a zameškanom výživného na maloletého C. C. zákonným spôsobom postupoval za stavu rešpektovania odôvodnených výdavkov, potrieb obidvoch detí a súčasne schopností a možností otca. Odvolací súd uvádza, že základom jeho rozhodnutia, pokiaľ ide o výrokové časti o určenom výživnom a zameškanom výživnom na plnoletého A. B., určenom výživnom a zameškanom výživnom na maloletého C. C. je aplikácia ustanovenia § 387 ods. 2 CSP, pretože sa v celom rozsahu stotožňuje s rozsudkom okresného súdu, jeho odôvodnením viažucim sa k výrokovým časťami o výživnom (zameškanom výživnom) a v plnom rozsahu odkazuje na jeho závery obsiahnuté v odsekoch 23. až 25. odôvodnenia rozsudku okresného súdu.

41. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a za dodržania ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd dodáva len nasledovné.

42. V prvom rade zdôrazňuje aj odvolací súd, že predmetom konania bol návrh matky na zvýšenie výživného, a preto okresný súd zákonne postupoval za aplikácie ust. § 78 ods.1 Zákona o rodine, keď v spojení aj s ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri rozhodovaní o zvýšení výživného na obe deti vyhodnocoval, či oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu, došlo k podstatnej zmene pomerov, nielen na strane oprávnených z vyživovacej povinnosti, a to t.č. plnoletého A. B. a mal. C. C., ale aj na strane rodičov k tomu, aby mohlo dôjsť k zvýšeniu výživného, za súčasného prihliadnutia vývoja životných nákladov, keď ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine predstavuje valorizačnú klauzulu.

43. Uvádza odvolací súd, že stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie je nemenné. Môže dôjsť totiž k zmene pomerov ako na strane povinného, tak i na strane oprávneného. Súd pri svojom rozhodovaní v takom konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa okolnosti podstatne zmenili a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, podstatnú zmenu zárobkových možností, schopností povinného rodiča, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, nastúpenie vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne – okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne vývojom životných nákladov.

44. Zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine je možné definovať ako stav, ktorý je odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri pôvodnom (predchádzajúcom) rozhodovaní.

45. Krajský súd poukazuje na to, že miera potrieb oprávneného z výživného je závislá najmä od jeho veku, zdravotného stavu, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu prípravy na budúce povolanie, záľub a záujmov, skutočnosti, či žije s rodičmi alebo nie; iné potreby má dieťa útleho veku a iné dieťa dospelujúce. Pri skúmaní potrieb oprávneného z výživného je nutné vziať do úvahy nielen potreby obvyklé, pravidelne sa vyskytujúce, ale i potreby vyskytujúce sa za kratšie obdobie. Účelom výživného je uhrádzanie nielen priebežne sa vyskytujúcich (bežných) potrieb dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných jeho všestrannému vývoju, teda i potrieb vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie časové obdobie, prípadne potrieb výlučne náhodných. Pri určovaní konkrétnej výšky výživného pre dieťa v zmysle § 75 ods.1 Zákona o rodine sa na strane povinného preskúmajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

46. Čiastkovým rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 37P/475/2011 - 106 zo dňa 31.05.2012 bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. a maloletého C. C. sumou 100 Eur mesačne na každé dieťa. Predmetný rozsudok spojený s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 10CoP/31/2012 - 156 zo dňa 27. septembra 2012 nadobudol právoplatnosť dňa 14. 7. 2012 a vo výroku III. dňa 28. 6. 2012.

XX. Okresný súd v odseku 19. odôvodnenia rozhodnutia poukázal na pomery oboch detí, matky a otca ako povinného rodiča v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia v roku 2012 a tieto (pôvodné) pomery porovnal so zistenými pomermi k dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu, ktoré vyjadril v odsekoch 20.- 22. odôvodnenia. Skutkové zistenia okresného súdu pri porovnaní pomerov boli vecne správne a krajský súd na ne v podrobnostiach odkazuje, pretože neboli zistené dôvody, pre ktoré by sa od týchto zistení mal na základe odvolania podaného otcom odchyliť. Pri konštatovanej zmene pomerov oproti stavu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia právoplatného v roku 2012 do dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu uplynula doba 12 rokov, ktorá už len samotná doba dávala základ zmeny pomerov, t.j. bola opodstatňujúcou na zvýšenie výživného.

48. Nebolo možné vyhovieť odvolaniu otca, pretože okresný súd rešpektoval zákonné princípy pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti, a to zmenu pomerov na strane plnoletého A. B. a mal. C. C. ich odôvodnené potreby a schopnosti a možnosti povinného – otca. Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku vyššie, už len doba 12 rokov, ktorá uplynula od predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, sama o sebe bola relevantným dôvodom opodstatňujúcim novú úpravu výšky výživného zo strany otca ako povinného rodiča na výživu oboch detí, ak vývoj životných nákladov, miera odôvodnených potrieb detí v časovom horizonte 12 rokov sa zvýšila, čo okresný súd zohľadnil s prihliadnutím aj na povinnosti, možnosti otca.

49. Oproti predchádzajúcej súdnej rozhodnuti bolo zistené tak, ako uviedol okresný súd v odseku 21. odôvodnenia, že príjem otca za obdobie 01/2021 do 02/2022 bol 3 481,14 Eur a za obdobie od 02/2023 do 01/2024 bol 4 063 Eur, ktorý sa teda oproti pôvodne poberanej podpore v nezamestnanosti zvýšil a jeho výdavky predstavujú náklady na bývanie - elektrina, voda 121 Eur, strava 200 Eur, hygiena, ošatenie a obuv 70 Eur, hypotéka 687,48 Eur, spotrebný úver 369,73 Eur, poistenie domácnosti 35 Eur, životné poistenie 220,93 Eur, dôchodkové sporenie 200 Eur, mobil a internet a TV 90,53 Eur, lieky, výživové doplnky 60 Eur, šport, voľný čas 85 Eur, údržba domácnosti 50 Eur, výživné na obe maloleté

deti 200 Eur. Na pojednávaní svoje výdavky čiastočne upravil: lieky a nutné výživové doplnky vo výške 100 Eur mesačne (pravidelne kolagén, balenie 40 Eur, čo mu vychádza na mesiac, mesiac a pol, krvný tlak 3 -5 Eur, kožný liek Isotretinoin 5 - 10 Eur, ďalej návštevy lekára a očné kvapky 11 - 17 Eur). Pri výdavku vzdelávanie vo výške 30 Eur išlo o nákup odbornej literatúry. Výdavok šport a voľný čas vo výške 300 Eur mesačne, dvakrát do týždňa absolvuje tréning, individuálny hradí 27 Eur, skupinový od 15 - 19 Eur a chodí plávať.

50. Bol vecne správny záver okresného súdu vyplývajúci z vykonaného dokazovania, popísaný v odsekoch 22. a 23. odôvodnenia, že u oboch detí nastala zmena odôvodnených výdavkov, ak oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu (navštevovali materskú školu), k dátumu napadnutého rozsudku okresného súdu je A. B. plnoletý, navštevuje III. ročník bilingválneho gymnázia a mal. C. C. navštevuje II. ročník bilingválneho gymnázia. Tak plnoletý A. B. ako aj mal. C. C. oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu majú zvýšené výdavky a toto zvýšenie nastalo aj v ich odôvodnených potrebách, ak k uvedenému došlo nielen vzhľadom k vyššiemu veku, ale aj z dôvodu, že v súčasnosti sú študentmi strednej školy. Okresný súd v odseku 22. v spojení s odsekom 23. odôvodnenia rozsudku vyjadril preukázané a odôvodnené výdavky t.č. plnoletého A. B., ktoré v súčte predstavujú sumu 921,40 Eur a mal. C. C., ktoré v súčte predstavujú sumu 804,10 Eur, ktoré výdavky oproti predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu narástli nielen z dôvodu zvýšených výdavkov v súvislosti s vekom oboch detí a ich potrebami, ich štúdiom na strednej škole, výdavkov na mimoškolské aktivity, a to šport, hudba, výdavky spojené s bývaním v rozsahu primeranom tak, ako bol vyjadrený v odseku 23. odôvodnenia napadnutého rozsudku, na ktoré zistenia krajský súd v podrobnostiach odkazuje. Pri týchto výdavkoch okresný súd správne prihliadol i na výdavky nepravdivé, ako dôvodné pre všestranný vývoj a rozvoj oboch detí, a to aj do budúcnosti. Okresný súd v odseku 23. odôvodnenia však podrobne popísal i výdavky, ktoré nepovažoval za dôvodné, prípadne za nedôvodnú/neprimeranú považoval ich výšku, a to zahraničný pobyt u mal. C. C., výšku výdavkov na lieky a vitamíny na podporu imunity, výdavky na cestovné (u A. B. aj dopravu osobným automobilom-PHM), výšku výdavkov na mimoškolské aktivity a trávenie voľného času. Zo strany otca nebolo namiesto namietanie výdavkov detí, ak tieto boli okresným súdom dokazované, hodnotené a bolo vyjadrené, ktoré výdavky považuje za odôvodnené. Podľa názoru krajského súdu z titulu aplikácie ustanovenia § 387 ods. 2 CSP nebolo potrebné a ani žiaduce, aby opätovne zopakoval položkovito jednotlivé výdavky na strane oboch detí, ktoré ako odôvodnené a preukázané na základe výsledkov dokazovania ustálil okresný súd a ani tie ktoré vyhodnotil ako nedôvodné, preto krajský súd len odkázal na odseky rozsudku okresného súdu, ktoré túto konkretizáciu preukázaných výdavkov obsahujú.

51. Okresný súd vecne správne skonštatoval zmenu majetkových pomerov aj na strane matky oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu, ktorej príjmy a výdavky podrobne popísal v odseku 20. odôvodnenia, a preto neobstojí podľa názoru odvolacieho súdu námietka otca ako povinného z vyživovacej povinnosti, že tieto nevzal do úvahy pri určenej výške zvýšenej vyživovacej povinnosti. Bolo zistené, že aj na strane matky došlo oproti pôvodnému rozhodnutiu k zvýšeniu príjmovej stránky, keďže má príjem zo živnosti, z prenájmu a zamestnania vrátane rodinných prídavkov a daňového bonusu vo výške 992,70 Eur mesačne a príjem zo zisku zo spoločnosti v priemere mesačne okolo 1.000 Eur. Matka ako výdavky uviedla: strava 150 Eur, oblečenie, obuv a hygienu 50 Eur, elektrina a voda 38,75 Eur. Matka spolu s manželom vlastní rodinný dom, v ktorom s deťmi v bývajú a pozemok, na ktorom rodinný dom stojí, spolu s ďalším susedným pozemkom.

XX. Ak otec poukazoval v rámci príjmu matky na poberanie rodinných prídavkov a daňového bonusu matkou a nezohľadnenie tejto skutočnosti k určenej výške vyživovacej povinnosti otcovi k obidvom deťom, krajský súd uvádza, že prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa, čo nenahrádza plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodiča i napriek tomu, že tieto prídavky môžu byť použité aj na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa. Daňový bonus nie je priamo vyplácanou dávkou, ale je to položka, ktorá sa môže za splnenia zákonných podmienok započítať do čistej mesačnej mzdy zamestnanca a jeho poberanie priamo nezasahuje do výšky vyživovacej povinnosti rodiča.

53. K poukazu otca v odvolaní na vysokú životnú úroveň matky, jej majetkové pomery oproti jeho životnej úrovni, tak krajský súd považuje za potrebné dodať, že z hľadiska rozhodovania o zmene výšky výživného je určujúcim posúdenie zmeny v príjmoch povinného rodiča (v súdnej veci otca) a majetkový status rodiča, ktorý zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti (v súdnej veci matka), je viac-

menej subsidiárne. Inými slovami, aj prípadný vysoko bonitný majetkový status rodiča starajúceho sa o deti nie je dôvodom, aby povinný rodič prispieval nižším výživným, ako dovoľujú jeho príjmy a pomery. Je zrejmé, že majetkový status matky je z hľadiska majetkových pomerov (vlastníctvo nehnuteľnosti v BSM) vyšší než majetkový status otca a nadväzne na to je prirodzené, že potreby plnoletého A. B. a maloletého C. C. prekračujúce mieru, ktorá je zabezpečovaná rozsahom výživného odvíjajúcim sa od výšky príspevkov otca, financuje matka (k čomu dochádzalo aj v minulosti), čo sa v konkrétnostiach aj daného prípadu reálne deje. Z tohto hľadiska preto nebolo ani potrebné vykonávať otcom navrhované dopĺňujúce šetrenia ohľadne tvrdených majetkových pomerov matky.

54. V súvislosti s odvolacím dôvodom otca, že okresný súd nevzal do úvahy, že sú mu dlhodobo zo strany matky upierané rodičovské práva, v dôsledku čoho sa nepodieľa osobne na starostlivosti o deti, na ktorej sa podieľať chcel, avšak nemohol, teda prestal byť súčasťou života detí, odvolací súd uvádza, že dôsledky spolužitia rodičov s maloletými deťmi, vzťah otca ako rodiča s deťmi nemôže zasiahnuť do určenia výšky vyživovacej povinnosti, ak ukazovateľom pre určenie tejto výšky sú odôvodnené výdavky potreby detí a schopnosti a možnosti rodičov. Odvolací súd zdôrazňuje, že zmyslom a účelom konania o určenie (zvýšenie) výživného je zabezpečenie vyživovacej povinnosti od povinných osôb (rodičov), ktorým takáto povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine až do času, pokiaľ deti nie sú schopné samé sa živiť a súdne konanie má predsa zabezpečiť ochranu práv oprávnených detí.

55. Podľa názoru krajského súdu okresný súd kvalifikovane zistil osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov plnoletého A. B. a maloletého C. C., odôvodnené výdavky oboch detí, tieto preskúmal zo všetkých zákonných hľadísk, skutkovo a právne sa s nimi vysporiadal, preto došlo k vecne správne určeniu výšky vyživovacej povinnosti otcovi, a to k plnoletému A. B. výrokom I. vo výške 540 Eur mesačne a k maloletému C. C. výrokom III. vo výške 420 Eur mesačne napadnutého rozsudku a jej stanoveniu v súlade s kritériami zakotvenými v § 62 a § 75 Zákona o rodine. Odvolací súd záverom k výške výživného poznamenáva, že i keď právne predpisy SR neurčujú tabuľkovú úpravu výživného a určenie výživného je v zmysle zákona nutné posudzovať individuálne s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, žiada sa dať do pozornosti Metodiku pre výpočet výživného zverejnenú Ministerstvom spravodlivosti SR, ktorá je síce materiálom odporúčacieho charakteru, jeho zámerom je však práve zjednocovanie procesných postupov a rozhodovacej praxe súdov v rodinnoprávnej agende, pričom z tejto metodiky vyplýva, že v prípade existencie dvoch vyživovacích povinností k deťom vo veku 15 až 18 rokov, predstavuje primerané výživné cca 18% z priemerného čistého mesačného príjmu povinného rodiča na každé dieťa, čiže pokiaľ by súd bral do úvahy ako pomocné kritérium uvedenú metodiku, je treba považovať okresným súdom určené výživné za primerané.

56. Pokiaľ ide o počiatok určenia vyživovacej povinnosti odvolací súd uvádza, že okresný súd dôsledne vychádzal z ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine a zvýšené výživné určil tak, ako žiadala matka, t.j. 01.2.2022 (návrh na začatie konania doručený dňa 28.1.2022, č.l. 1 a nasl. spisu), pričom nedoplatok na výživnom na t.č. plnoletého A. B. a na mal. C. C. okresný súd správne ustálil po zohľadnení otcom plateného výživného, výšku ktorých nedoplatkov otec v odvolaní ani nespochybnil, ktoré výrokmi II. a IV. povolil zaplatiť v určených splátkach spolu s bežným výživným.

57. Z vyššie uvedených len doplnených dôvodov, keďže okresný súd vo veci na základe dostatočne vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav a zistené skutkové okolnosti správne vyhodnotil vo vzťahu k podmienkam § 78 ods. 1 a 3, § 75 ods. 1, § 62 Zákona o rodine, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch I., II., III., IV. a v závislých výrokoch VI. a VII. potvrdil podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ako vecne správne rozhodnutie.

58. Vo vzťahu k svojmu druhému výroku, ktorým došlo k odmietnutiu odvolania otca zo dňa 29.05.2024 proti rozsudku Okresného súdu Žilina 21P/6/2022-607 zo dňa 19. apríla 2024 vo výroku V., ktorým bol vo zvyšnej časti návrh na zvýšenie výživného zamietnutý, krajský súd zdôrazňuje, že prípustnosť odvolania má vo všeobecnosti nielen stránku objektívnu, ale aj stránku subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku, či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je odvolanie prípustné. Objektívna prípustnosť odvolania je vymedzená v § 355 a nasl. CSP a § 59, § 60 CMP určujúcim podmienky, v prípade splnenia ktorých je odvolanie prípustné. Na rozdiel od toho sa subjektívna stránka prípustnosti odvolania viaže na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie, či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie

(hoci aj proti rozhodnutiu objektívne napadnuteľnému týmto opravným prostriedkom); takým dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím súdu prvej inštancie bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý, bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné predpokladá zaujatie záveru o prípustnosti tak po stránke objektívnej, ako aj po stránke subjektívnej. Posúdenie subjektívnej prípustnosti odvolania, ale vo všeobecnosti predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti odvolania (primerane uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 240/2012 zo dňa 12.11.2012). Odvolací súd pri posudzovaní subjektívnej prípustnosti odvolania dospel k záveru, že právo podať ho prináleží len tomu účastníkovi, ktorému bola rozhodnutím spôsobená ujma, pričom v danom prípade otcovi, rozhodnutím ktorým došlo k zamietnutiu zvyšnej časti u matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, žiadna ujma na jeho právach spôsobená nebola. Preto otec, vzhľadom na rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí zvyšnej časti návrhu matky na zvýšenie výživného, nie je osobou subjektívne oprávnenou na podanie odvolania. Podstatným je totiž porovnanie výsledku konania s právami a povinnosťami odvolateľa. Z uvedeného otec v tejto časti podaného odvolania nebol osobou oprávnenou na podanie odvolania a v tejto časti jeho odvolanie bolo preto odmietnuté podľa ust. § 386 písm. b) CSP, podľa ktorého odvolací súd odmieta odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

59. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody postupu podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.